

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 22.01.2025

Sayı: 96

Ömer KARAKAŞ
Aydın Milletvekili
İçişleri Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milli Eğitim Temel Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifim ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 14.01.2025

Ömer Karakaş
Aydın Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Tarih: 24-1-2025	Esas No: 2/2886

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK LIGI
23 Ocak 2025
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
23 Ocak 2025
No: 1571468

GENEL GEREKÇE

Milli Eğitim Bakanlığı'nın Eylül 2023 tarihli örgün eğitim istatistiklerine göre Türkiye'de resmi özel olmak üzere örgün eğitimin genelinde 17,5 milyon öğrenci bulunmaktadır. Toplam 75 bin 19 eğitim kurumu/okulu içinde devlete ait kurum/okul sayısı 60 bin 734 iken, özel okulların sayısı 14 bin 281'dir. Devlet okullarında okuyan öğrenci sayısı ise 15 milyon 887 bin 296'dır.

Günden güne artan ekonomik krizin en ağır faturasını nitelikli eğitim öğretimden yoksun kalan çocuklar ödemektedir. Ekonominin kötü yönetimi çocuk yoksulluğunu günden güne derinleştirmektedir. Çocuk yoksulluğunun yaygınlaşması, yoksulluğun kırılması giderek zorlaşan bir kısır döngüye dönüşmesine ve uzun vadede hem bireysel hem toplumsal açıdan verimliliğin düşmesi, nitelikli yaşama erişimin engellenmesine yol açmaktadır. Bu kısır döngüyü kırmada eğitim politikaları ve eğitim politikaları uygulanırken kullanan yan araçlar, sunulan ek destekler büyük önem taşımaktadır.

Türkiye'de yoksul hanelerde yaşayan çocuk sayısı oldukça fazladır ve azalma eğilimi de göstermemektedir. TÜİK, yoksul çocuk sayısı hesabında eşdeğer hane halkı kullanılabilir fert medyan gelirinin yüzde 60'ını yoksulluk eşiği olarak kullanmaktadır. 2023 yılı itibarıyla söz konusu gelir değişkeni eşik değerin altında olan hanelerde, hanelerin 2022 gelirlerine göre, 0-17 yaş grubunda 7,03 milyon çocuk bulunmaktadır ve bu sayının aynı yaş grubundaki toplam çocuk sayısına oranı olan yoksul çocuk oranı yüzde 31,3'tür. Bu yaklaşıma göre hesaplanmış yoksul çocuk sayısı ve oranı 2017'den 2018'e hızlı bir artış yaşamış, 2018'den 2022'ye yataya yakın bir artış eğilimi sergilemiş, 2023'te ise bir önceki yıla göre belirgin azalmıştır. Oysa yoksulluk eşiği hesabında eşdeğer fert geliri değil de kişi başına gelir kullanıldığında yoksul çocuk sayısı ve oranının hem düzeyi hem de trendi farklılaşmaktadır. Kişi başına medyan gelirin yüzde 60'ına göre hesaplanmış yoksul çocuk sayısı 2016'dan beri artış eğilimini sürdürerek 2022'de 9,59 milyon düzeyine ulaşmış; 2017'den beri artış eğiliminde olan yoksul çocuk oranı ise 2022'de yüzde 42,4'e yükselmiştir.¹

TÜİK verilerine göre 2024 Ağustos ayında yıllık enflasyon yüzde 51,9 iken eğitim harcamalarının ise yüzde 120 artış gösterdiği görülmektedir.

¹ https://www.tepav.org.tr/upload/mce/2024/notlar/turkiyede_cocuk_yoksullugu_mevcut_durum_ve_riskler.pdf

İstanbul Bilgi Üniversitesi'nin İstanbul'un belirli mahallelerinde yaşayan çocuklar ve ebeveynleriyle yaptığı bir araştırmaya göre, en düşük sosyoekonomik statüye sahip olan ailelerin üçte biri okul gezisi ve benzeri etkinlikleri, %27'si özel ders veya dersane gibi masrafları ve %15'i kırtasiye ve okul yemeği masraflarını karşılayamamaktadır. Dijital araçlar ve bununla ilişkili altyapının mevcudiyetine bakıldığında da en düşük sosyoekonomik statüye sahip ailelerde evde bir bilgisayar veya tablet olanların oranı %68 iken sürekli internet bağlantısına sahip olanların oranı %75'tir. Diğer sosyoekonomik statü gruplarında ise bu oran %100'e yaklaşmaktadır. En düşük sosyoekonomik statüye sahip çocuklar arasında bilgisayar sahipliği oranı %47, internet bağlantılı cep telefonu sahipliği %73 ve internete erişimi olanların oranı %80'dir. Orta ve üst sosyoekonomik statülerde bulunan çocukların neredeyse tamamı bu dijital araçlara sahiptir.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) gelir dağılımına ilişkin yayımladığı istatistiklere göre Türkiye'de en zengin %20'lik kesim toplam gelirin yarısını almaktadır. 2023 Gelir Dağılımı İstatistikleri 'ne göre en yüksek eşdeğer hane halkı kullanılabilir fert gelirine sahip %20'lik grubun toplam gelirden aldığı pay bir önceki yıla göre 1,8 puan artarak %49,8'e çıkarken, en düşük gelire sahip %20'lik grubun aldığı pay ise 0,1 puan azaldı ve %5,9 olmuştur.

Çocuklar okula giderken en temel ihtiyaçlarından yoksun bir şekilde eğitim haklarına erişmek için çabalamaktadır. Mevcut eşitsizlikleri en aza indirebilmek için sosyal devlet ilkesinin gereğini yerine getirerek, çocukların eğitimleri için ihtiyaç duydukları asgari kırtasiye malzemelerinin devlet eliyle temini elzemdir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Devlet okullarında eğitim gören öğrencilerin eğitimleri için ihtiyaç duydukları kırtasiye malzemelerinin devlet eliyle ücretsiz karşılanması amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

**MİLLÎ EĞİTİM TEMEL KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 53'üncü maddesi aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Millî Eğitim Bakanlığı, kendisine bağlı resmi okullarda eğitim gören, ihtiyaç sahibi öğrencilerin kırtasiye malzemelerini her eğitim-öğretim yılı başında ücretsiz olarak sağlar. Bu kapsamda yapılacak giderler, Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinden karşılanır.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.